

PREEK DOOR DE WEEK+ n.a.v. zondag 26 mei 2024

Prediker: Patrick van der Laan

Preekserie: Jullie zullen Mijn getuigen zijn

Titel: Zie toe op uzelf en op de kudde

Bijbelgedeelte: Handelingen 20:17-37 (NBV21)

17 Vanuit Milete stuurde hij iemand naar Efeze met het verzoek aan de oudsten van de gemeente om bij hem te komen. 18 Toen ze waren gearriveerd, sprak hij hen als volgt toe: 'U weet hoe ik te midden van u geleefd heb, vanaf de eerste dag dat ik in Asia was: 19 ik heb de Heer in alle nederigheid gediend en heb al het verdriet en de beproevingen als gevolg van de samenzweringen van de Joden doorstaan. 20 U weet ook dat ik alles bekend heb gemaakt wat uw welzijn ten goede komt en dat ik u daarover in het openbaar en thuis heb onderricht. 21 Zowel Joden als Grieken heb ik opgeroepen zich te bekeren tot God en te geloven in Jezus Christus, onze Heer. 22 Nu ben ik op weg naar Jeruzalem, gedreven door de Geest, zonder te weten wat me daar te wachten staat, 23 behalve dan dat de heilige Geest me in iedere stad verzekert dat gevangenschap en vervolging mijn deel zullen zijn. 24 Ik hecht echter geen enkele waarde aan het behoud van mijn leven, als ik mijn levenstaak maar kan voltooien en de opdracht uitvoeren die ik van de Heer Jezus ontvangen heb: getuigen van het evangelie van Gods genade. 25 Ik weet dat niemand van u, aan wie ik op mijn reizen het koninkrijk heb verkondigd, mij terug zal zien. 26 Daarom verklaar ik hier op deze dag dat ik voor niemands ondergang verantwoordelijk ben; 27 ik heb er immers alles aan gedaan om u Gods bedoeling bekend te maken. 28 Zorg voor uzelf en voor de hele kudde waarover de heilige Geest u als leiders heeft aangesteld; hoed Gods gemeente, die Hij verworven heeft door het bloed van zijn eigen Zoon. 29 Ik weet dat er na mijn vertrek woeste wolven bij u zullen binnendringen, die de kudde niet zullen ontzien. 30 Uit uw eigen kring zullen mensen voortkomen die de waarheid verdraaien om de leerlingen voor zich te winnen. 31 Wees daarom waakzaam en vergeet niet hoe ik ieder van u drie jaar lang dag en nacht onder tranen steeds weer raad heb gegeven. 32 Nu vertrouw ik u toe aan God en aan het woord van zijn genade, dat onze gemeenschap kan opbouwen en dat ons deel zal geven aan zijn koninkrijk samen met allen die Hem toebehoren. 33 Geld of kleding heb ik van niemand verlangd; 34 u weet wel dat ik eigenhandig heb voorzien in mijn levensonderhoud en dat van mijn metgezellen. 35 In alles heb ik u getoond dat u de zwakken zo, door hard te werken, moet steunen, indachtig de woorden van de Heer Jezus, die immers gezegd heeft: "Geven maakt gelukkiger dan ontvangen." 36 Toen hij uitgesproken was, knielde hij samen met de aanwezigen neer om te bidden. 37 Niemand kon zijn tranen bedwingen. Allen vielen ze Paulus om de hals en kusten hem.

Bijzonderheden

Deel 20 van onze preekserie vanuit Handelingen.

MOGELIJKE AANVULLENDE BIJBELLEZINGEN

Kies vóór de kringbijeenkomst welke je daarvan wilt lezen.

Titus 1:7-9, Markus 12:41-44, Psalm 23:1-3, Micha 6:8, Deuteronomium 8:1-3, Hebreeën 13:7, Psalm 127:1 met Matteüs 16:18, 1 Johannes 2:24-25, Psalm 89:2, Jesaja 40:8.

ENKELE OPMERKINGEN

Dit kerkseizoen zijn we 2 preekseries aan het doen. Van september t/m december 2023 hebben we het gehad over "Levende stenen", mensen die geraakt zijn door de liefde van Jezus Christus. Vanaf januari 2024 tot de zomer denken we na over het geroepen zijn om samen van die liefde van Jezus

Christus te getuigen. We gaan in de 2^e serie samen door het hele Bijbelboek Handelingen heen waar we elke keer weer terugrijpen op het thema van deze preekserie: Jullie zullen Mijn getuige zijn. We zijn vandaag aangekomen in Handelingen 20.

In Handelingen zien we Paulus spreken tot verschillende doelgroepen:

- Hand. 13 – Gericht tot Joden in Antiochië;
- Hand. 17 – Gericht tot de heidenen in Athene;
- Hand. 20 – Gericht tot de christenen, dit specifieke gedeelte de oudsten van Efeze.

In Handelingen 19 lazen we over de handelstad Efeze, over de tempel van Artemis en over de lucratieve business van Artemisbeeldjes. En Paulus die dan zegt: *“Goden die door mensenhanden gemaakt zijn, zijn geen goden.”* Zijn uitspraak heeft een grote volkoproer tot gevolg.

Wanneer dat allemaal weer bedaard is, roept Paulus de oudsten van de gemeente in Efeze bijeen in Milete, ongeveer 70 kilometer van Efeze, zo’n 2-3 dagen reizen. In Handelingen 20 lezen we over deze laatste ontmoeting. Je proeft de emotie. Paulus die zijn afscheidsrede houdt. Huilende neergeknielde biddende mannen (toen mocht dat nog).

Paulus start zijn afscheidsrede met een herinnering (18b): *“U weet hoe ik geleefd heb, hoe ik gediend heb, hoe ik verdriet en beproevingen doorstaan heb. U weet hoe ik zowel Joden als Grieken heb opgeroepen zich te bekeren.”*

Bekering = Meta-noia = Verandering van denken dat zich uit in gedrag.

Hij vervolgt dat hij, door de Heilige Geest gedreven, onderweg is naar Jeruzalem, zonder te weten wat hem te wachten staat, behalve dan, verzekert door de Heilige Geest, dat gevangenschap en vervolging hem deel zullen zijn. Toch gaat hij. Want (vs. 24) Paulus hecht geen waarde aan het behoud van zijn eigen leven, als hij maar zijn levenstaak (doel=dromos=wedloop) kan voltooien, namelijk **getuigen van het Evangelie van Gods genade**.

Alleen met een helder doel voor ogen heeft het betekenis om een bepaalde weg in te slaan. Het is het voorbeeld van Alice in Wonderland die in het bos verdwaald raakt: Alice: ‘Kunt u mij vertellen, welke kant ik vanaf hieruit op moet?’ ‘Dat ligt eraan waar je naartoe wilt’ zei de Kat. ‘Het maakt me niet zoveel uit waar naartoe’ zei Alice. ‘Dan maakt het ook niet uit welke kant je opgaat’.

De Duitse filosoof uit de 19de eeuw Friedrich Nietzsche zei: *“Wie een waarom heeft waarvoor hij kan leven, kan bijna elk hoe verdragen.”*

Paulus wist WAAROM hij leefde, hij wist WAARTOE God hem had geroepen en daarom kon hij de weg bewandelen die voor hem lag.

Zie de parallellen met het laatste gedeelte van het leven van Jezus:

- onderweg naar Jeruzalem;
- wetende wat hem te wachten staat;
- maar met een duidelijk doel voor ogen, de redding van deze wereld.

Jezus had ook een laatste speech (lees Joh. 13-16). Jezus zegt: *‘Wie zijn leven wil behouden, die zal het verliezen. Maar wie zijn leven verliest, omwille van Mij, die zal het behouden’.* Net als Jezus draagt ook Paulus verantwoordelijkheid over aan anderen, in zijn geval de overdracht van de gemeente in Efeze aan de oudsten. Paulus zegt (vs. 28): *‘Ik vertrouw de gemeente van God aan jullie toe, die Hij verworven heeft door het kostbare bloed van Zijn Zoon.’* Dit doet hij met een hele belangrijke en duidelijke oproep, namelijk ons thema: *‘Zorg voor uzelf en voor de hele kudde...’.* De Herziene Statenvertaling zegt het nog wat mooier: *‘Zie toe op uzelf en op de kudde’.*

Dwars door alle strijd heen houdt Paulus zijn blik gericht op Christus, de Grondlegger en Voltooier van zijn geloof. Paulus wil mensen winnen voor Christus en hij is bereid zijn eigen leven daarvoor op

te geven. Met dat getuigenis is Paulus ook een goed voorbeeld, net als met andere dingen die hij de oudsten meegeeft. In vers 27 zegt hij: *'Ik heb er immers alles aan gedaan om u Gods bedoeling bekend te maken'*. Daarna wijst hij op de gevaren die van buiten en van binnen de gemeente kunnen komen en dan lezen we in vers 31: *'Wees daarom waakzaam en vergeet niet hoe ik ieder van u drie jaar lang dag en nacht onder tranen steeds weer raad heb gegeven.'* Paulus kon met recht zeggen een voorbeeld voor de anderen te zijn geweest en zijn raad in vers 28 was daarom ook gemeend en goed.

Ontvangen, goed mee omgaan en doorgeven. Zorgen voor jezelf is dus niet per definitie egoïstisch. Sterker nog: als je er wilt zijn voor anderen, moet je ook tijd besteden aan jezelf. We moeten leren om 'nee' te zeggen tegen goede dingen om te kunnen kiezen voor het beste. Tijd is daarbij uiterst kostbaar om aan God, onszelf en de ander te kunnen geven. Maar het is ook nog eens de verantwoordelijkheid waarover God ons heeft gesteld! De verantwoordelijkheid en een duidelijke oproep om waakzaam te zijn en te blijven.

In zijn boek 'De radicale uitbanning van haast' geeft John Mark Comer 4 praktische en concrete dingen die ons helpen om op onszelf toe te zien en onszelf in eerste instantie en boven alles te verbinden aan Jezus, door: Stilte en afzondering, Sabbat, Leven in eenvoud en Vertragen. Patrick: 'Als we dit, beetje bij beetje, zouden implementeren in ons eigen leven én in dat van de kudde, dan geloof ik dat we het in alles en door alles van Hem mogen verwachten. Want *'als Hij het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de arbeiders'* (Psalm 127:1) maar *'als Hij het huis bouwt, dan zullen de poorten van het dodenrijk haar niet overweldigen.'* (Matteüs 16:18)'.

LIEDEREN

733 – Loof de Heer, o mijn ziel

843 – Living hope

Gez 473/JdH 134 - Neem mijn leven, laat het Heer

550 – U behoor ik toe

815 – Vul dit huis met Uw glorie

GESPREKSVRAGEN

Onderstaande gespreksvragen zijn bedoeld als een voorzet voor de kringleider. *Bekijk welke je kunt gebruiken of kunt aanvullen met vragen die specifiek voor jouw kring of groep belangrijk kunnen zijn.*

1. Wissel uit wat jou in de dienst met name aansprak. Welke verandering brengt dit teweeg in jouw eigen geestelijk leven in navolging van Jezus? Denk daarbij ook aan wat jou in de Bijbeltekst en de preek van zondag opviel en aansprak. Als je daarin hebt ervaren dat de Heer tot je sprak, hoe zou je dan Zijn woord aan jou kunnen samenvatten?

2. Neem tijd om elkaar op te bouwen met het getuigenis van wat de Heer de laatste weken in je leven aan het doen is:

a. in het lezen van de Bijbel (Woord);

b. in de omgang met Hem in je gebedsleven (Gebed);

c. in hoe je bidt en je jezelf openstelt naar mensen die Hem nog niet kennen (Zending);

d. in hoe je bidt voor je mede-geloofsgenoten en hen zoekt te dienen in het geloof (Zorg);

e. in hoe je tot zegen bent voor je leefomgeving, in de straat en je werk, in je sociale leven (Zegen).

3. Noteer wat jou in de lezing in het bijzonder aansprak of bij jou tot vragen leidt en deel dit met elkaar.

4. Zorg voor jezelf, zie toe op jezelf. Twee vertalingen van dezelfde woorden. Proef je het verschil tussen die twee? Waarin zit dat verschil? Welke vind jij – in deze context – de beste vertaling? Waarom vind je dat? Hoe zie jij toe op jezelf/hoe zorg jij voor jezelf?

5. In de lezingen zie je een aantal zinnen waaruit blijkt dat Paulus een goed voorbeeld is. Noteer welke jou opvallen en bespreek die met elkaar.

6. Paulus wil mensen winnen voor Christus en hij is bereid zijn eigen leven daarvoor op te geven. Wat vind jij van dit voorbeeld?

7. Paulus wist WAAROM hij leefde, hij wist WAARTOE God hem had geroepen en daarom kon hij de weg bewandelen die voor hem lag. Het is een moeilijke en grote vraag, maar probeer aan elkaar te verwoorden waarom en waartoe jij leeft en hoe dat jou helpt jouw weg te bewandelen.

8. In vers 35 staat: *‘In alles heb ik u getoond dat u de zwakken zo, door hard te werken, moet steunen, indachtig de woorden van de Heer Jezus, die immers gezegd heeft: “Geven maakt gelukkiger dan ontvangen.”’* Wat zeggen deze woorden jou? Wat kun je daarmee in jouw leven?

9. Patrick gaf enkele tips door van John Mark Comer die ons kunnen helpen om op onszelf toe te zien en onszelf in eerste instantie en boven alles te verbinden aan Jezus: Stilte en afzondering, Sabbat, Leven in eenvoud en Vertragen. Bespreek met elkaar wat elk van deze 4 dingen kunnen betekenen en hoe je die zou kunnen toepassen in je eigen leven. Welke uitwerking zou het toepassen op je leven kunnen hebben? Neem daarna even tijd voor jezelf om biddend na te denken met welke van deze 4 dingen je zelf de komende tijd aan de slag zou kunnen gaan. Deel je keuze met de kring en bid voor elkaar.

GEBEDSSUGGESTIE

Heer, geef U wat nodig is om toe te zien op mijzelf en de kudde. Leer mij om op U gericht te zijn, om uit U, door U en tot U te leven.

